CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬೆರಗಿನ ಕೆಂಡ

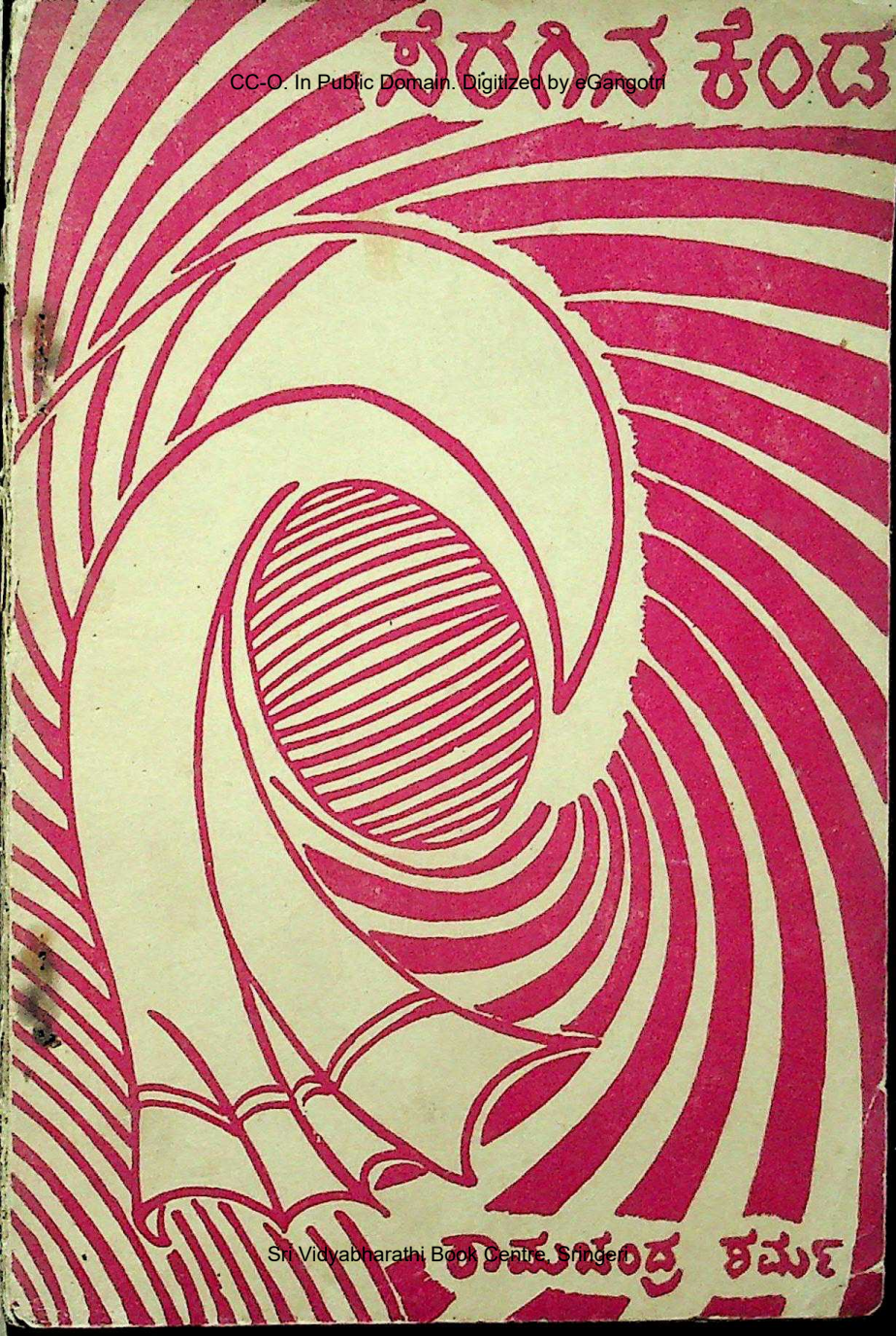

ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Shingeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

3/50

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡ

(ಪ್ರಸಾರ ನಾಟಕಗಳು)

ಬಿ. ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರಶರ್ಮ

ಸಾರಸ ವಿಹಾರ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಸರಸ್ವತಿಪುರ, ಮೈಸೂರು - 5

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

'SERAGINA KENDA' a collection of radio plays in kannada written by Sri B. C. Ramachandra Sharma, and Published by Sarasa Vihara Publication, Mysore - 5

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ: ಜೂನ್ 1966

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ

ರಕ್ಷಾಪತ್ರ ರಚನೆ:
ಕೆ. ಬಿ. ಸದಾನಂದ, M.Sc.

ಸಾದಾ ಪ್ರತಿ: ರೂ. 2—00
ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಪ್ರತಿ: ರೂ. 3—00

ಮುದ್ರಣ:
ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

1961 ನೇ ಇಸವಿ. ವೈಶಾಖ ಶುಕ್ಲ ಪೌರ್ಣಮಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾರಸ ವಿಹಾರ ಪ್ರಕಾಶನ ಮೈತಳೆಯಿತು. 'ದೇಗುಲಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ' ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು 'ಗೀತಾದರ್ಶನ' ಪಡೆದು 'ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ' ಮೌಲ್ಯಗಳ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಾಹನ ಹತ್ತಿ 'ದೇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ'ನಿಗಾದ ಅಚ್ಚರಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿತು.

ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ, ಲಾಭದೃಷ್ಟಿಗೆ ದೂರವಾದುದು 'ಸಾರಸ ವಿಹಾರ'ದ ಧ್ಯೇಯ. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸ ಬೇಕು. ಬರೆಹಗಾರರಿಗೆ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸಮಪಾಲು ಬರುವಂತೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆ ನಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ.

ಸಾರಸ ವಿಹಾರದ ಐದನೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಈಗ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮರ 'ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡ'ವನ್ನು ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡ ಮತ್ತು ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಸಾರ ನಾಟಕ ಗಳಿರುವ ಪುಸ್ತಕ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಶರ್ಮರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್ವಶಾಲಿ ಕವಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನವ್ಯಕಾವ್ಯದ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶರ್ಮರೂ ಒಬ್ಬರು.

'ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡ' ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಾರ ವಾದಾಗ ಬಹು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಸಾರ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ತಂತ್ರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದು. ಬಳಸಿರುವುದೂ ಸರಳವಾದ ಮನೆ ಮಾತು. ಆದರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಬನಿ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಇದೆ ಎಂಬುದು ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡುವ ಮಾತು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಅಮೋಘವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಧ್ವನಿಯನ್ನೂ ಅಡಗಿಸಿಡುವ ಕೌಶಲ. ಇದು ಶ್ರೀ ಶರ್ಮರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನೆನಪು ವರ ಆಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ ಶಾಪ ಆಗಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಅನುಭವ ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡವಾಗಿ ಬಾಳಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಡುತ್ತ ನೋವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಬೇರೊಂದು ಅನುಭವ ಪ್ರತಿಭಾ ಲತೆಯ ಜೀವಸತ್ವವಾಗಿ ಕವಿತೆಯ ಹೂವನ್ನು ಅರಳಿಸಬಹುದು. ಒಂದೇ ಅನುಭವ ದುರ್ಬಲವಾದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸುಡುವ ಕೆಂಡದಂತಹ ನೆನಪಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಉಳಿದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲವಾದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಪಾಕಗೊಂಡು ರಸಪೂರ್ಣ ಕಥೆಯಾಗಿ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ನೆನಪು ಒಂದು ಕಡೆ 'ಭಾರವಾದ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ ಹೊರಟ ನರಳು.' ಆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಇರಬೇಕು ಅಂದರೂ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. 'ನೋಡಿ ಆಗ ಶುರುವಾಯ್ತು ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಬತ್ತುಕ್ಕೆ.'

"ಒಂದು ಲೋಟಾ ಪಾನಕ, ಹತ್ತು ತೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣೀರು ಸಾಕೇನಮ್ಮಾ, ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಸಮುದ್ರ ತುಂಬುಕ್ಕೆ?"

ನೆನಪಿನ ಪದರು ಪದರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವ ನೋವಿನ ಕತೆ: 'ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡ'

'ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟಿತು'—ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ.

"ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬೆರೆತು ಬಿಲ್ಲಾ ಯಿತು.
ಸ್ವರ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಬೆರೆತು ಹಾಡಾಯಿತು"

"ನೂರು ನೆನಪುಗಳ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಒಂದು ಕವನದ ಹಿಂದೆ ನೂರು ನೆನಪುಗಳು. ಒಂದೊಂದು ನೆನಪಿನ ಹಿಂದೂ ನೂರು ನೆನಪುಗಳು. ಇಂಥ ಒತ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವುದು ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗುಟ್ಟು."

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

" ಭಾವ ಹೊಳೆದ ತಕ್ಷಣ ಬರೆಯೂದು ಒಂದು ತರಹ. ಮಿಂಚಿದ್ದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಾಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಅದು ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊರಬರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋದು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ."

ಹೀಗೆ. ನೆನಪು—ಕಾಟ—

ಅಂತೂ ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಪುಸ್ತಕ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಿರಿದು. ಗುಣದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದು. ಗುಣವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವ ಸಹೃದಯರು ಇದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಅವರದು. ಪ್ರಕಾಶನದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಶರ್ಮ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ವಂದನೆಗಳು.

ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ರಕ್ಷಾಪತ್ರ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಸದಾನಂದ. ಎಂ.ಎಸ್‌ಸಿ. ಅವರಿಗೂ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಮಹನೀಯರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು.

———

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

'ಸೆರಗಿನ ಕೆಂಡ'

Sound—ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮಳೆ; ಗಾಳಿಯ ನರಳಾಟ; ನಡುವಿಗೆ—ಅಗೊಮ್ಮೆ, ಈಗೊಮ್ಮೆ—ಗುಡುಗಿನ ಅಬ್ಬರ.

ಹೆಂಗಸು —ಹೇಳು ಮತ್ತೆ! ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ!

ಮಗು —ಮೂರೊಂದಲ ಮೂರು; ಮೂರೆರಡಲಾರು, ಮೂರ ಮೂರ ಲೊಂಬತ್ತು; ಮೂರೈದಲು ಹದಿನೈದು.....

ಹೆಂಗಸು —ಮೂರು ನಾಲ್ಕಲು ಎಷ್ಟು, ಸರೋಜ? ಹೇಳೋದೇ ಮರೆತೆ.

ಸರೋಜ —ಮೂರು ನಾಲ್ಕಲು.....

ಗಂಡಸು —ಅವಳಿನ್ನೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮ, ಸೀತ?

ಸೀತ —ಗಂಟೆ ಎಷ್ಟಾಯ್ತು, ಅಣ್ಣ?

ಗಂಡಸು —ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಸಮಯ.

ಸೀತ —ಇನ್ನೇನು ಬರಬಹುದು ಹಾಗಾದರೆ. ಹರಿಕಥೆ ಮುಗಿದಿದ್ದರೂ ಹಾಳು ಮಳೆ ಗೊಳೋ ಅಂತ ಸುರೀತಿದೆ. ಹೇಗೆ ಬರುತ್ಕಾಗುತ್ತೆ, ಅಣ್ಣ?

ಗಂಡಸು —ಇಷ್ಟು ಮಳೆ ಸುರೀತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸೀತ —ನಾನು ಹೇಳಿದೆ : ಬೇಡಕಣಮ್ಮ ಅಂತ. ಅಮ್ಮ ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ!

ಗಂಡಸು —ಸೀತ, ನನಗೆ ಯಾಕೋ ಹೆದರಿಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ ಈಚೆಗೆ ನಿಮ್ಮಮ್ಮನ ತರಹ ಕಂಡು. ಈ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ, ಉಪವಾಸ!

Sound—ಎಳೆಗೂಸಿನ ಅಳು.

ಸೀತ —ಹೋಗಮ್ಮ, ಸರೋಜ. ತೊಗಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ.

Sound—ಸ್ಲೇಟು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಸದ್ದು.

ಗಂಡಸು —ದಿನವಹಿ ಒಪ್ಪತ್ತು ಮಾತ್ರ ಊಟ ಅಂದರೆ ಮೈಗಾಗಬೇಡವೇ ಅಮ್ಮ? ಫಲಹಾರಕ್ಕಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೋತಾಳೋ, ಇಲ್ಲ, ಅದೂ ಇಲ್ಲವೊ?

ಸೀತ —ಏನೂ ಇಲ್ಲ.....(ತಡೆದು) ಅಣ್ಣ, ನಾನು ಹೋದ ಗೌರೀ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಂದುಹೋದಾಗ ಅಮ್ಮ ಹೀಗಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೆ? ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಹೀಗೆ, ಅಣ್ಣ?

ಗಂಡಸು —ವರ್ಷವಾಗ್ತಾ ಬಂತಮ್ಮ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರೋಣವೇ ಅಂದಳು. ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳ್ತಾಳೆ ಅಂತನ್ನೂದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ನಾನೂ ಹೂಂ ಅಂದೆ. ಬಂದೋಳೇ ಶುರು ಮಾಡಿದಳಮ್ಮ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ನಾನೂ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದೆ. ಬೈದು ನೋಡಿದೆ. ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸೀತ —ಈಚೆಗೆ ಅಮ್ಮನ ಮುಖ ನೋಡಿದೀಯ, ಅಣ್ಣ? ಏನೋ ಹೆದರಿಕೆ. ಏನೋ ಆತಂಕ.

ಗಂಡಸು —ಹೌದಮ್ಮ, ತಾಯಿ, ಹೌದು.

ಸೀತ —ಒಬ್ಬಳೇ ಕೂತಿದ್ದಾಗ ತನಗೆ ತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿಕೋತಾ ಇರ್ತಾಳೆ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗಂಡಸು —ಅಷ್ಟೇ ಆದರೆ ಏನೂ ಗಾಬರಿ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನು. ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಆ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುತ್ತೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ? ನನಗೂ ಇದೆ....

ಸೀತ —ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ತಾನೇ ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ, ಹೇಳು. ಯಾರ ಕೈಲೋ ಮಾತನಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಾಳೆ ಅಮ್ಮ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳೂದು, ಉತ್ತರ ಹೇಳೂದು. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಳೇಬಿಟ್ಟೆ: ಯಾರಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತ.

ಗಂಡಸು —ಏನಂದಳು ಅದಕ್ಕೆ?

ಸೀತ —ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಕಣೆ, ಅಂದಳು.

Sound—ಗುಡುಗು ಆಪ್ಪಳಿಸಿದ ಸದ್ದು.

ಗಂಡಸು —(ಗಾಬರಿಯಾಗಿ) ಯಾರು? ಯಾರು ಅಂದಳು?

ಸೀತ —ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಅಂತೆ. ಏನೋ, ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಿರಬಹುದೇನೋ ಅಂದುಕೊಂಡು ಅಡಿಗೇ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ.

ಗಂಡಸು —(ಏನೋ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡವನಂತೆ) ಕಾಗದ ಬರೆದೆಯ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ?

ಸೀತ —ಅವತ್ತೇ ಬರೆದೆ, ಅಣ್ಣ.

ಗಂಡಸು —ಅವನಿಂದ ಕಾಗದ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಚನೆ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ ನಿಮ್ಮಮ್ಮನಿಗೆ. ಅವನು ತಾನೇ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದನೋ....ನಾನೂ ಬರೆದೆ ಸೋಮವಾರ: ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದುಹೋಗು ಅಂತ.

ಸೀತ —ಅಣ್ಣ.....

ಗಂಡಸು —ಏನಮ್ಮ?

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸೀತ —ನೆನ್ನೆ ಅಮ್ಮ ಹರಿಕಥೆಯಿಂದ ಬಂದೋಳೇ ಏನು ಕೇಳಿದಳುಗೊತ್ತೆ: ಬಂತೇ ಕಾಗದ ಅಂದಳು. ಇಲ್ಲ ಅಂದೆ. ' ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನ ಮನೆಯವರು ನಿನ್ನ ಇನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನು ' ಅಂದಳು. ಯಾಕಣ್ಣ, ನಮ್ಮ ಮಾವನವರು ನಿನಗೇನಾದರೂ....

ಗಂಡಸು —ಛೆ. ಛೆ, ಉಂಟೆ ?.....(ತಡೆದು) ಒಂದೊಂದು ಸರ್ತಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನಾದರೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತೋರಿಸೋಣವೇ ಅಂತನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

ಸೀತ —ಬೇಡ, ಅಣ್ಣ, ಬೇಡ. ತನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತಂದು ಕೊಂಡುಬಿಡ್ತಾಳೆ ಅಮ್ಮ.

ಗಂಡಸು —ನಾನೂ ಹಾಗಂದುಕೊಂಡೇ ಸುಮ್ಮನಿದೇನಮ್ಮ.....

ಸರೋಜ —(Fading in) ಅಮ್ಮ, ಮಗು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತಮ್ಮ!

ಸೀತ —ಜಾಣೆ!

ಗಂಡಸು —ನಾಕು ಹಗ್ಗ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗುಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀನೇ ನಿನಗೆ, ಪುಟ್ಟ ?

ಸರೋಜ —ಬರದೇ ಏನೊ! ನಾನು ದೊಡ್ಡೋಳು, ತಾತ.

ಗಂಡಸು —ನಿನಗೆಷ್ಟು ವಯಸ್ಸು ? ಹೇಳು.

ಸರೋಜ —ಐದು ತುಂಬಿ ಆರು ಅಲ್ಲವೇನೇ, ಅಮ್ಮ ?

ಸೀತ —ಅವಳಿಗೇನು ಬರದೇಹೋದರೂ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ, ಅಮ್ಮಂಗೂ ಇವಳಿಗೂ ಆದೆಷ್ಟು ಕೇವಲ ಅಂತಿ, ಅಣ್ಣ!

ಗಂಡಸು —ಹೌದೇನೇ, ಪುಟ್ಟ ?

ಸರೋಜ —ಏನಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಜ್ಜೀ ಕೈಲಿ ಮಾತು ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿ ಇವತ್ತು.

ಗಂಡಸು —(ನಗುತ್ತ) ಯಾಕೆ ? ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕೊಡುಲ್ಲ ಅಂದಳೇನೆ ?

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸರೋಜ —ಅದಕ್ಕಲ್ಲ, ತಾತ. ನೋಡು, ತಾತ, ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ನೀನು ಮಗೂಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ, ಅಮ್ಮ, ಆಗ.....

ಸೀತ —ನೋಡಿದೆಯಾ, ಅಣ್ಣ, ಇವಳ ಮಾತಿನ ತರಹಾನ?

ಗಂಡಸು —ಚೆನ್ನಾಗೇ ಆಡುತ್ತಲ್ಲೇ!.....ಆಮೇಲೆ?

ಸರೋಜ —ಆಮೇಲೆ.....ಹುಂ.....ಹುಂ.....ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮದುವೆ ಆಯ್ತು ಅಂತಂದಳು.

ಸೀತ —ಯಾರಿಗೆ?

ಸರೋಜ —ಅದೇ, ಅಮ್ಮ: ರಾಮಂಗೂ ಸೀತೇಗೂ....ನಾನಿದ್ದೋಳು....

ಗಂಡಸು —ಏನು ಮಾಡಿದೆ?

ಸರೋಜ —ನಿನಗೂ ತಾತನಿಗೂ ಮದುವೆ ಯಾವಾಗ ಆಯ್ತು ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

Sound—ಗುಡುಗಿನ ಅಬ್ಬರ; ಸೀತೆಯ ನಗು.

ಗಂಡಸು —ಅದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿ ಏನು ಹೇಳಿದಳು, ಪುಟ್ಟ?

ಸರೋಜ —(ಅಳುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ) ಜೋರಾಗಿ ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟಳು ತಾತ....

ಸೀತ —ಹೋಗೆ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಡ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೀತಾರೇನೇ?

ಸರೋಜ —ನಿಜವಾಗಲೂ, ಅಮ್ಮ.....

ಗಂಡಸು —ಹೊಡೆದಿದ್ದರೂ ಹೊಡೆದಿರಬಹುದು, ಸೀತ. ಹೊಡೆದಿರಬಹುದು.....(Fade out)

Sound—ಮಳೆ ಸುರಿವ ಸದ್ದು; ಬೀದಿಯ ಜನ, ವಾಹನಗಳು ಓಡುತ್ತಿರುವ ಸದ್ದಿನ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಗಂಟೆಯ ಗಣಗಣ ನಾದ.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಧ್ವನಿ ೧ —ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅಂತ ಕಾಯೂದು, ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ? ಸಂಜೆಗೆ ಶುರುವಾದ ಮಳೆ: ನಿಲ್ಲುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೊ.

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ—ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಹರಿಕಥೆಯಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಹಾಯಾಗಿ ಕೂತು ಕೇಳ್ತಾ ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಧ್ವನಿ ೧ —ನಾನೂ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಹರಿಕಥೆ ಕೇಳಿದೀನಮ್ಮ. ಈ ಭಾಗವತರ ಹಾಗೆ ಹೇಳೋರನ್ನ ಕಾಣೆ.

ಧ್ವನಿ ೨ —ನನಗಂತೂ ಇವತ್ತು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂತು ಅಂತೀನಲ್ಲ?

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ—ಯಾವಾಗ ಅಂತೀರಿ?

ಧ್ವನಿ ೨ —ಅದೇ ಕಣ್ರೆ: ಅಹಲ್ಯೆಗೆ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಾಗ.....!

ಧ್ವನಿ ೧ —ನಿಜ ಕಣ್ರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು. ನನಗೂ ನೋಡಿ ಹಾಗೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು.

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ—ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು, ನೋಡಿ. ಅಂಥ ದೇವದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನ್ನೂದು!

ಧ್ವನಿ ೧ —ನಮ್ಮಂತಹ ಮನುಷ್ಯರ ಪಾಡು ಹೇಳಲೇಬೇಡಿ, ಬಿಡಿ.

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು; ಕೇಳಿಸಿತೆ?

ಧ್ವನಿ ೧ —ಅದಕ್ಕೇ ನೋಡಿ, ದೊಡ್ಡೋರು ಒದ್ದುಕೊಳ್ಳೋದು, ತಪ್ಪೇ ಮಾಡಬಾರದು ಅಂತ..... ನೀವೇನಂತೀರಿ, ಲಲಿತಮ್ಮ?

ಧ್ವನಿ (Filter ನಗುತ್ತ)—ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿನಗೆ! ತಪ್ಪೇ ಮಾಡಬಾರದು. ನೀನೇನಂತಿ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹೌದಮ್ಮ, ಹೌದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಾರದು, ತಾಯಿ, ಮಾಡ ಬಾರದು.

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ—ಅಂದಹಾಗೇ ಮಗು ಬಾಣಂತಿ ಹೇಗಿದಾರೆ, ಲಲಿತಮ್ಮ?

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ — ಚೆನ್ನಾಗಿದಾರಮ್ಮ — ದೇವರ ದಯದಿಂದ.

ಧ್ವನಿ ೧ — ಸೀತಮ್ಮಂಗಾಗಲೇ ಐದು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿತಲ್ಲವೇನರಿ? ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದಾಳೆಯೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ — ಇಲ್ಲೇ ಇದಾಳೆ. ನಾವಿನ್ನೂ ಕಳಿಸಿಲ್ಲ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಅಂತ.

ಧ್ವನಿ (Filter) — ಇಲ್ಲೇ ಇರ್ತಾಳೆ — ಎಂದೆಂದಿಗೂ; ಅವಳ ಮಾವನ ಮನೆಯವರು ಇನ್ನವಳನ್ನ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳು, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ!

ಲಲಿತಮ್ಮ — ಯಾಕೆ ಹೇಳಲಿ ಹಾಗೆ? ಕರೆಸಿಕೊಂಡೇ ಕರೆಸಿಕೋತಾರೆ!

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ — ಏನಂದಿರಿ, ಲಲಿತಮ್ಮ?

ಲಲಿತಮ್ಮ — ಏನಿಲ್ಲ.....ಹೊರಟುಬಿಡೋಣವೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ.....

ಧ್ವನಿ ೧ — ಹೇಗರಿ ಹೋಗ್ತೀರಿ? ಮಳೆಯಲ್ಲರಿ?

ಲಲಿತಮ್ಮ — ಬಾಣಂತೀಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಬಿಸಿ ಅನ್ನ ಮಾಡಬೇಡವೆ, ಅಮ್ಮ, ನಾನಿಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ್ರೆ? (Fade out)

Sound — ಮಳೆ; ಬೀದಿಯ ಸದ್ದು; ನಿಂತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಾಗಿನ ಸದ್ದು.

ಧ್ವನಿ ೩ — ಏನೇ ಮಾನ? ಗುರುತು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೇನೆ? ನಾನು ಕಣೆ, ಸರಸ್ವತಿ!

Sound — ಗುಡುಗು.

ಧ್ವನಿ (Filter) — ನೋಡಿದೆಯಾ? ನಿನ್ನ ಗುರುತು ಯಾರಿಗೂ ಸಿಗೋದೇ ಇಲ್ಲ ಅಂತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ! ಹೋಗಲಿ, ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಡ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡು.

ಲಲಿತಮ್ಮ — ನೀವು ಯಾರೋ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮ? ನನ್ನ ಹೆಸರು ಲಲಿತಮ್ಮ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸರಸ್ವತಿ —ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಲಲಿತಮ್ಮ. ಇದೇನಮ್ಮ ವಿಚಿತ್ರ! ಏವತ್ತಕ್ಕೇ ನನಗೆ ಅರುಳು ಮರುಳು ಬಂತೋ ಏನೋ! ಹರಿಕಥೆ ನಡೀತಿದ್ದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದೆ. ನಮ್ಮೂರ ಮಾನಾಕ್ಷಿಯೇ ಅಂತನ್ನಿಸಿತು. ಈಗ ಕೇಳೇಬಿಟ್ಟೆ. ಏನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಲಲಿತಮ್ಮ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅದಕ್ಕೇನಮ್ಮ? ಏನೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ!

ಧ್ವನಿ (Filter)—ನೋಡೋಣ ಕೇಳು: ಮಾನ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಅಂತ. ಇನ್ನು ಯಾವ ಮಾನಾಕ್ಷೀನೋ ನೀನು ಅಂದುಕೊಂಡು ಮಾತ ನಾಡಿಸಿರಬಹುದು. ಕೇಳು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅದು ಯಾರು, ಸರಸ್ವತಮ್ಮ, ನೀವು ಮಾನ ಅಂದರಲ್ಲ?

ಸರಸ್ವತಿ —ಬಿಡಿ, ಲಲಿತಮ್ಮ, ಆ ಹಾಳು ಮೂಳಿ ಮಾತು ಯಾಕೆ..... ನನ್ನ ಓರಗೆಯವಳೇ ಕಣಮ್ಮ. ನಮ್ಮೂರ ಅಮಲ್ದಾರರ ಮಗನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಏನು ಬಂತೋ ಏನು ಕೇಡೋ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಗಂಡನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಯಾವನ ಜತೆಗೋ ಓಡಿಹೋಗಿಬಿಡೋದೇ, ಲಲಿತಮ್ಮ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದಾಳೆ ಅವನ ಜತೆಗೆ ಸಂಸಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಂತ ಯಾರೋ ಅಂದರು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು ಅನ್ನಿ. ಎಷ್ಟು ನಿಜವೋ ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳೋ ಕಂಡೋರು ಯಾರು, ಹೇಳಿ. ಬದುಕಿದಾಳೋ, ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಯಾವನ ಜತೆಗಾದರೂ ಓಡಿಹೋದಳೋ.....ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಬಲ್ಲ. ಋಷಿಪತ್ನಿ ಕಳೆ ಇರುವ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಆ ಹಾಳು ರಂಡೆ ಅಂತಂದು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿಸಿದೆನಲ್ಲಮ್ಮ ನಾನು? ಏನೂ ಅಂದುಕೋ ಬೇಡಿ, ತಾಯಿ!

Sound—ಸಿಡಿಲು.

ಸರಸ್ವತಿ —ನಾನು ಹೀಗೇ ಬರಲೇ, ಲಲಿತಮ್ಮ?

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬನ್ನಿ, ಸರಸ್ವತಮ್ಮ.

ಸರಸ್ವತಿ — ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ, ಮರೀಬೇಡಿ. ಕಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ. (Fade out)

ಧ್ವನಿ (Filter)—ನಿಮ್ಮೂರಿನ ಸರಸ್ವತಿ ನಿನಗಿಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಸಿಗಬಹುದು ಅಂತ ನೀನು ಕನಸುಮನಸಿನಲ್ಲೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೆ ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅವಳಿರೂದೇ ಮರೆತುಹೋಗಿತ್ತು ನನಗೆ. ಅವಳು ಸಿಗ ಬಹುದು—ಅದೂ ಇಲ್ಲಿ—ಅಂತ ನನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಗೆ ಹೊಳೀ ಬೇಕು ?

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ ಈಗಲಾದರೂ : ಆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಇರಬೇಕು ಅಂತ ನೀನಂದುಕೊಂಡರೂ ಜನಕ್ಕೆ ಅದು ಮರೆಯುಲ್ಲ ಅಂತ ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಈಗತಾನೇ ಏನು ಆಗಿದ್ದು ಮಹಾ ? ಅವಳಿಗೆ ಬಂದ ಅನುಮಾನ ಹೋಗುವ ಹಾಗೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ !

ಧ್ವನಿ (Filter)—(ನಗುತ್ತ) ಏನಂದೆ ? ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸರಸ್ವತೀಗೆ ಬಂದ ಅನುಮಾನ ಹೊರಟೀಹೋಯಿತು ಅಂದುಕೊಂಡೆಯಾ ? ಪೆದ್ದಿ !

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹೋಗಿಲ್ಲವೆ ಹಾಗಾದರೆ ?

ಧ್ವನಿ (Filter)—ನನ್ನ ಕೇಳಬೇಡ ಸದ್ಯ !

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನಾಳೇ ಇಂದ ನಾನು ಹರಿಕಥೆಗೆ ಹೋಗೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವಳಿಗೆ ಮುಖವೇ ತೋರಿಸೂದಿಲ್ಲ.....

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಏನು, ಆದರಿಂದ ವಿಷಯ ಸರಿಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೆ ಅಂತಲೋ ನಿನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ? ಏನಾಗುತ್ತೆ ಗೊತ್ತೆ ? ಅವಳ ಅನುಮಾನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಹೇಳ್ತಾಳೆ....

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

(ತಡೆದು) ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಿನ್ನ ವಿಷಯ ಅವಳೊಬ್ಬಳಿಗೇ ಆದರೆ ಗೊತ್ತಿರೋದು.....!

ಲಲಿತಮ್ಮ —(ಗಾಬರಿಯಿಂದ) ಏನು? ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತೆ?

ಫ್ಯನಿ (Filter)—ಮಾತಿಗಂದೆ, ಬಿಡು, ಹೋಗಲಿ.....(ತಡೆದು) ಸೀತಾ ಗಂಡ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲಾಯ್ತಲ್ಲವೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಏನು? ಅವಳ ಮಾವನ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ವಿಷಯ?

ಫ್ಯನಿ (Filter)—ಸರೋಜ ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಏನು ಕೇಳಿದ್ದು : ನಿನಗೂ ತಾತನಿಗೂ ಯಾವಾಗ ಮದುವೆ ಆದದ್ದು ಅಂತಲ್ಲವೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅಯ್ಯೋ, ಅಯ್ಯೋ! ಆ ಮಗುಗೂ.....

ಫ್ಯನಿ (Filter)—ಯಾಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಾರದು ಅಂತೀನಿ? ಸರಸ್ವತೀ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಿನ್ನ ಗುರುತು ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಹುದು. ಮನೇಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡೋರು ಆಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರ ಮನೇ ಮಗು ಸ್ಕೂಲಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರೋಜನ್ನ ಕೇಳಿರ ಬಹುದು.

Sound—ಮೋಟಾರಿನ ಹಾರನ್ನು—ಒಂದು ಬಾರಿ, ಎರಡು ಬಾರಿ....

ಫ್ಯನಿ (Filter)—ಯಾಕೆ ಹಾಗಾಗಿರಬಾರದು....? (More Volume) ಯಾಕೆ ಹಾಗಾಗಿರಬಾರದು....? ಯಾಕೆ ಹಾಗಾಗಿರಬಾರದು!

Sound—ಹಾರನ್ನು ಬ್ರೇಕು ಹಾಕಿ ಕಾರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಸದ್ದು.

ಡ್ರೈವರ್ —ಏನಮ್ಮ? ಹಾರನ್ನು ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಹಾಗೇ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದೀರಲ್ಲ? ಏನಾದರೂ ಆದಗೀದ್ರೆ?

Sound—ಕಾರು ಹೊರಟ ಸದ್ದು.

ಫ್ಯನಿ (Filter)—(ನಗುತ್ತ—ವಿಕಾರವಾಗಿ) ಆಗೂದು ತಾನೇ ಏನಿದೆ ಬಾಕಿ? ಆಗೂದೆಲ್ಲ ಆಗೇ ಹೋಗಿದೆ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅಯ್ಯೋ....ಅಯ್ಯೋ....ದೇವರೆ!

Sound—ಸಿಡಿಲು : ಧ್ವನಿಯ ನಗು ಒಂದೆರಡು ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ತನಕ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದು ಕ್ರಮಶಃ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sound—ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಏಕನಾದ.

ಗಂಡಸು —ಮಳೆ ನಿಂತಮೇಲೇ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ? ಏನು ಅಂತಹ ಅವಸರ?

Sound—ಅರೆಗಳಿಗೆಯ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುವ ಗಡಿಯಾರದ ಟಿಕ್, ಟಿಕ್.

ಸೀತ —ಯಾಕಮ್ಮ, ಹುಷಾರಾಗಿಲ್ಲವೇನಮ್ಮ? ಮಲಕ್ಕೋತೀಯಾ?

ಗಂಡಸು —ಯಾಕೆ, ಏನಾಗುತ್ತೆಯೆ?....(ತುಸು ಅಸಮಾಧಾನದಲ್ಲಿ) ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೀಗೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು?

ಧ್ವನಿ (Filter)—ನಿಜ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ಹೇಳು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹೇಳಲೆ?

ಸೀತ —ಹೇಳಮ್ಮ.....

Sound—ಗಡಿಯಾರದ ಟಿಕ್, ಟಿಕ್, ಸದ್ದಿನ ಜತೆಗೆ, ಕಾಲು ಜಾರುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಕೇತವಾಗಿ, ನೀರು ದಡಕ್ಕಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸದ್ದು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನೀನೇ ನೋಡು, ಸೀತ, ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಹೇಗೆ ಬತ್ತುತಾ ಇದೆ—ಯಾವ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿ ಬಂದು ಕುಡೀದೇ ಹೋದರೂ.

ಸೀತ —ಮಾತಾಡಬೇಡ, ಮಲಕ್ಕೋ ಅಮ್ಮ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —(ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಹೇಳು ಅಂದುಬಿಟ್ಟು ಮಾತಾಡಬೇಡ ಅಂತೀಯಲ್ಲೆ?

ಗಂಡಸು —ಹೋಗಲಿ, ಸೀತ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡು, ತಾಯಿ.

Sound—ಸೀತಳ ಮೆಲುದನಿಯ ಅಳು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಬಿಡಿಸಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವಳನ್ನ ಅಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳೋದೇ? ಚೆನ್ನಾಯ್ತು!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನೀನೇ ನೋಡು, ಸೀತ, ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆ ಹರೀತಿದ್ದ ನದೀ ನೀರು ಹೇಗೆ ಈಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹರೀತಿದೆ.

ಸರೋಜ —ಅಜ್ಜಿ, ಅಜ್ಜಿ, ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಇನ್ನಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತೀನಿ, ಅಜ್ಜಿ.

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಆದರೂ ಅವರಿಗರ್ಥವಾದ್ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಲಿ ನಾನು?

ಗಂಡಸು —ಸೀತ, ಮನೇಲಿ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಲೋಟ ಪಾನಕ ಮಾಡಿಕೊಡಮ್ಮ. ಸರಿಯಾಗುತ್ತೆ.

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಹ, ಹ, ಹ,....ಸರಿಯಾಗುತ್ತಂತೆ. ಸರಿ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಇದೇನು ಅಂದ್ರೆ ನೀವು ಹೇಳೋದು? ಒಂದು ಲೋಟ ಪಾನಕ ಸಾಕೆ?

ಗಂಡಸು —ನೀನು ಹೋಗು ತಾಯಿ.

ಸೀತ —ಆಗಲಣ್ಣ (Fade out)

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನಿಮಗೆಲ್ಲೋ ಹುಚ್ಚು. ಅಲ್ಲ, ಅಂದ್ರೆ, ಒಂದು ಲೋಟ ಪಾನಕ ಬಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ ಅಂತೀರಲ್ಲ!

ಗಂಡಸು —ಮಾತಾಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಲಕ್ಕೋಬಾರದೆ, ನೀನು?

ಧ್ವನಿ (Filter)—-ಸಂಜೆ ಸರಸ್ವತೀ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನ ಹೇಳೋದೇ ಇಲ್ಲವೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಸರಸ್ವತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಳು. ನೋಡಿ ಆಗ ಶುರುವಾಯ್ತು ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಬತ್ತುತ್ತಕ್ಕೆ.

ಗಂಡಸು —ಯಾವ ಸರಸ್ವತಿ? ಏನು ಕಥೆ? ನಿನ್ನ ಮಾತೇ ಅರ್ಥವಾಗುಲ್ಲ!

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಇದೇನು ಅಂದ್ರೆ, ನಿಮಗಾಗಲೇ ಮರೆತುಹೋಯಿತೆ ?.....

ಸೀತ (Fading in) ತೆಗೊಳ್ಳಮ್ಮ, ಪಾನಕ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನಿಮಗೆಲ್ಲೋ ಭ್ರಾಂತು.....

ಧ್ವನಿ (Filter)—ತೊಗೋ. ನೀನಷ್ಟು ಮಾಡೂದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವದಾದರೆ ಆಗಲಿ.

Sound—ಪಾನಕ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸುರಿದ ಸದ್ದು.

ಸೀತ —ಅಮ್ಮ, ಅಮ್ಮ! ಇದೇನಮ್ಮ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ!

ಸರೋಜ —ಅಜ್ಜಿ, ಅಜ್ಜಿ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ಅಂದ್ರೆ? ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದಿರಿ.

ಸೀತ —ಇದು ಯಾಕಮ್ಮ, ಇವತ್ತು ಹೀಗ್ಯಾತಾಡ್ತೀ?

Sound—ಸೀತಳ ಅಳು: ಸರೋಜಳ ಬಿಕ್ಕು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಯಾಕಮ್ಮ, ಸೀತ, ಅಳ್ತೀ? ನೋಡು ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದು: ಮಗೂನೂ ಅಳ್ತಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ತಾಯಿ: ಒಂದು ಲೋಟ ಪಾನಕ, ಹತ್ತು ತೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣೀರು ಸಾಕೇನಮ್ಮ, ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ತುಂಬುಕ್ಕೆ?

ಗಂಡಸು —ಮಲಕ್ಕೋ, ಮಾತಾಡಬೇಡ.

ಸೀತ —ಮಲಕ್ಕೋಮ್ಮ, ಮಾತಾಡಬೇಡ.

(ಸೂಚನೆ—'ಮಲಕ್ಕೋ ಮಾತಾಡಬೇಡ' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೇ ಹತ್ತು ಧ್ವನಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ, ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು.)

Sound—ನೀರು ದಡಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಸದ್ದು, ಮೊದಲಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಧ್ವನಿ (Filter—ನಿಧಾನವಾಗಿ)—ನೆರೆತೆಯಾ....? ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ.....ಆ ಸಂಜೆ.....ನೀನು ಅಕ್ಕಿ ಕೇರುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ.....ನೆನಪು ಬಂತೆ?.....ಬಂತೆ.....? (Fade out)

Sound—ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಸುವಿನ ಕರುವೊಂದು 'ಅಮ್ಮ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕಿ ಕೇರುವ ಸದ್ದು. ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಸದ್ದು.

ಹೆಂಗಸು —ಯಾರು? ಬನ್ನಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೇ ಇದೆ.

Sound—ಭಾರವಾದ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ ಹೊರಟ ನರಳು.

ಗಂಡಸು —(Fading in)—ಮಿನಾ.....ಮಿನಾ.....!

ಮಿನಾ —ಚಂದ್ರು.....ಚಂದ್ರು! ನೀನೇಯೇ ಚಂದ್ರು?

ಚಂದ್ರು —ಹೌದು, ಮಿನಾ, ನಾನೇ!

ಮಿನಾ —ಯಾಕೆ ಬಂದೆ, ಚಂದ್ರು? ಯಾರಾದರೂ ಕಂಡುಗಿಂಡ್ರೆ?

ಚಂದ್ರು —ಕಂಡರೆ ಕಂಡರು. ನನ್ನ ಕಾಗದ ಬಂತು ತಾನೆ?

ಮಿನಾ —ಬಂತು. ಬಂದರೂ.....ನೀನು ಬರ್ತೀ ಅಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಚಂದ್ರು —ಯಾಕೆ? ನಾನು ಬರೋದು ನಿನಗಿಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲವೇನೊ?

ಮಿನಾ —ಏನು ಮಾತೂ ಅಂತಾಡ್ತೀ, ಚಂದ್ರು!

ಚಂದ್ರು —ಮತ್ತೆ.....?

ಮಿನಾ —ನೀನು ಆ ಕಾಗದ ಬರೀಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಚಂದ್ರು. ಈಗ ಬರಲೂ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

ಚಂದ್ರು —ನೀನೂ ಅಷ್ಟೆ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕ್ಕೋಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಾನ —ನಿಜ, ಚಂದ್ರು, ಮಾಡಿಕೋಬಾರದಾಗಿತ್ತು.....ಆದರೆ ಈಗ ಆಗಿಹೋಗಿದೆಯಲ್ಲ ?

ಚಂದ್ರು —ನೋಡು, ಮಾನ, ಕಾಗದದಲ್ಲೂ ಬರೆದೆ. ಈಗಲೂ ಹೇಳ್ತೀನೆ ಕೇಳು : ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು, ಇರಲಾರೆ. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲವೆ ಅದು ? ನೀನೂ ಅಷ್ಟೆ, ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟರಲಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಅದು. ಎಷ್ಟು ದಿವಸದ ತನಕ ಅಂತ, ಮಾನ, ಈ ಆತ್ಮವಂಚನೆ ? ಬೇಡ, ಚಿನ್ನ, ಬಂದುಬಿಡು ನನ್ನ ಜತೆಗೆ.....

ಮಾನ —ಚಂದ್ರು.....ಚಂದ್ರು.....ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯ.....

ಚಂದ್ರು —ನನ್ನ ಮಾತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೋ, ಮಾನ. ನಿನಗಿಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ನನಗಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮನುಷ್ಯ ಅಂತನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದೇನೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ನನಗೆ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನಡೀತು. ಬಾ—ದೂರ ಎಲ್ಲಾದರೂ, ಗುರುತು ಕಂಡವರು ಇರದೆ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋಣ.

ಮಾನ —ಸಾಕು, ಚಂದ್ರು, ಸಾಕು! ಆಸೆ ತೋರಿಸಬೇಡ. ಮರುಳು ಮಾಡಬೇಡ.

ಚಂದ್ರು —ಮರೆತುಹೋಯಿತೆ, ಮಾನ : ಹೋದ ವರ್ಷ ನಾನು ಬಂದಾಗ ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು ?

ಮಾನ —ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆ, ಚಂದ್ರು.

ಚಂದ್ರು —ಯಾರ ಹೆದರಿಕೆ, ಮಾನ, ನಿನಗೆ ನಾನು, ನನಗೆ ನೀನೂ ಇರೋವಾಗ ?

ಮಾನ —ನನಗೆ ಏನೋ ಹೆದರಿಕೆ.....

ಚಂದ್ರು —ತಿರುಗ ಅದೇ ಹೇಳ್ತೀಯಲ್ಲ! ಯಾರ ಹೆದರಿಕೆ, ಚಿನ್ನ ? ಜನದ್ದೆ ? ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು : ಗುರುತು ಪರಿಚಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ—

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬೊಂಬಾಯಲ್ಲೋ, ಕಲಕತ್ತದಲ್ಲೋ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋಣ ಅಂತ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೇ ಇರುವಾಗ ಜನಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅನುಮಾನ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು ಮಿಾನ?....ಅಥವಾ ದೇವರ ಹೆದರಿಕೆಯೆ....? ಅವನು ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸಾಲದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ಹೆದರಿಕೊಂಡಿರುಕ್ಕೆ ?

ಮಿಾನ —ದೇವರಲ್ಲಿ ನನಗಿರೂ ನಂಬಿಕೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಚಂದ್ರು. ಅದಲ್ಲ....

ಚಂದ್ರು —ಮತ್ತೆ ?

ಮಿಾನ —ಇವೆಲ್ಲ—ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿರೋದೆಲ್ಲ—ಮರೆಯುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆ ನನಗೆ.

ಚಂದ್ರು —ಅಷ್ಟೇ ತಾನೆ! ನಾನು ಏನೋ ಅಂತಿದ್ದೆ. ನೋಡು, ಮಿಾನ, ಕನಸು ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೇ ಇದ್ದು ನಿಜ ಅಂತಲೇ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಎದ್ದಕೂಡಲೇ ನಾವದನ್ನ ಮರೆಯುಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೇ ಇದೂವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಕನಸು, ಚಿನ್ನ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮರೆತರೇ ಕ್ಷೇಮ.

ಮಿಾನ —ಬಂದುಬಿಡಲೆ, ಚಂದ್ರು ?

ಚಂದ್ರು —ಬಂದುಬಿಡು, ಬಂದುಬಿಡು.....(ತಡೆದು) ಇದೇನಿದು, ಮಿಾನ, ಮನೇಲಿ ಯಾರೂ ಇರೋಹಾಗಿಲ್ಲ?

ಮಿಾನ —ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಾವನ ಮಗನ ಮದುವೆ. ಎಲ್ಲ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದಾರೆ.

ಚಂದ್ರು —ಮತ್ತೆ ನೀನು ?

ಮಿಾನ —ನಿನ್ನ ಕಾಗದ ಬಂತು. ಏನೋ ಕಾರಣ ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಚಂದ್ರು —ಏನು ಕಾರಣ ಹೇಳಿದೆ, ಮಿಾನ ?

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಾನ —ನಿನಗೆ ಯಾಕೆ ಅದು? ಏನೋ ಒಂದು. ಮನಸ್ಸೊಂದಿದ್ದರೆ, ಹೆಂಗಸರಿಗೇನು ಸಾವಿರ ಕಾರಣ ಸಿಗುತ್ತೆ.

ಚಂದ್ರು —(ನಗುತ್ತ) ಬಿಡು, ಬಿಡು. ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಮನೇಗೆಲ್ಲ ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಅನ್ನು.

ಮಾನ —ಇಲ್ಲ, ಅಡಿಗೆಯವರಿದಾರೆ ಜತೆಗೆ.

ಚಂದ್ರು —ಕಾಣುಲ್ಲ ?

ಮಾನ —ಕೆಲಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇ ಅಂದರು. ನಾನು ಬೇಡ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ.

ಚಂದ್ರು —ನೋಡು, ಮಾನ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆ ರೈಲು ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೆ. ನಾನು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೇ ಬರ್ತೀನೆ. ಸಿದ್ಧವಾಗಿರು.

Sound—ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಸದ್ದು.

ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಧ್ವನಿ—ಮಾನ....ಮಾನ....!

ಚಂದ್ರು —(ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ) ಯಾರೆ ?

ಮಾನ —ಷೂ....(ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ) ಬಾರೆ, ಸರಸ್ವತಿ !

ಸರಸ್ವತಿ —(Fading in and Fading out) ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆ, ನಾನಾಮೇಲೆ ಬರ್ತೀನೆಯೆ.....

ಮಾನ —ಬಾರೆ ಅಂದ್ರೆ....! ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಾವನವರ ಎರಡನೇ ಮಗ ಕಣೆ. ನಾಳೆಯಾದರೂ ಬರಲಿ ಅಂತ ಕರಕೊಂಡು ಬರುಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದಾರೆ ಇವರನ್ನ.

ಚಂದ್ರು —ನಾನು ಬರಲೆ ಹಾಗಾದರೆ ? ಎರಡು ಗಂಟೇಗೆ ರೈಲು.

ಮಾನ —ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕಲ್ಲ ?

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಚಂದ್ರು —ಸರಿ. ಬರ್ತಾ ಗಾಡಿ ತಂದೇಬಿಡ್ತೀನೆ. (Fade out)

Sound—ನೀರು ಡಡಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಸದ್ದು ಆರಂಭವಾಗಿ ಗಳಿಗೆ ಯಲ್ಲೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗಡಿಯಾರದ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್, ಸದ್ದು.

ಸೀತ —ಯಾಕಮ್ಮ ಎದ್ದೆ ? ಮಲಕ್ಕೋ ಅಮ್ಮ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ—(ಗಂಡಸು) ಮಲಕ್ಕೋಳೇ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಚಂದ್ರು, ಏನೂ ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ ನಾನು, ನನಗೆ ನೀನೂ ಇರೋತನಕ ?

ಚಂದ್ರು —ಮಲಕ್ಕೋ ಲಲಿತ, ಮಲಕ್ಕೊ.

ಧ್ವನಿ (Filter)—ನೋಡಿದೆಯಾ, ಲಲಿತ ಅಂತಾನಲ್ಲ ನಿನ್ನ ! ನಿನ್ನ ಹೆಸರೂ ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ ಇವನಿಗೆ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಇದೆಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ, ಚಂದ್ರು ? ನನ್ನ ಹೆಸರೂ ಮರೆತು ಹೋಯಿತೆ ನಿನಗೆ ? ನನ್ನ ಹೆಸರು ಮಿಾನ, ಚಂದ್ರು... ....!

ಸೀತ —ಇದೇನಣ್ಣ ಅಮ್ಮನ ಮಾತು ? ಮಿಾನ ಯಾರು ?

ಚಂದ್ರು —ನಾನು ಏನು ತಾನೇ ಹೇಳಲಿ, ತಾಯಿ ? ಸೀತ, ನೀನಿಲ್ಲೇ ಇರಮ್ಮ ನಾನು ಹೋಗಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನಾದರೂ ಕರಕೊಂಡು ಬರ್ತೇನೆ. (Fade out)

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಹ, ಹ, ಹ! ಮಿಾನಾ ಯಾರಂತೆ! ಹ ಹ ಹ! ಮಿಾನಾ ಯಾರಂತೆ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನೀನು ಯಾರೆ, ಮಿಾನ ಯಾರು ಅಂತ ಕೇಳೋಳು ?

ಸೀತ —(ಅಳುತ್ತ) ಅಮ್ಮಾ, ಅಮ್ಮಾ! ನಾನು ಕಣಮ್ಮ... ....ಸೀತ!

ಸರೋಜ —(ಅಳುತ್ತ) ಅಜ್ಜಿ, ಅಜ್ಜಿ ! ನಾನು ಇನ್ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಮಾತನಾಡ್ತೀನಿ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹಾಂ.....ಹೂಂ.....(ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎದ್ದವಳಂತೆ)..... ಅಮ್ಮ, ಸೀತ, ಮನೇಲಿ ನಿಂಬಿಹಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಲೋಟ ಪಾನಕ ಮಾಡಿಕೊಡು, ತಾಯಿ. ಏಕೋ ತಲೆ ತಿರುಗಿದ ಹಾಗಾಗ್ತಾ ಇದೆ.

ಸರೋಜ —ಮತ್ತೆ.....ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನ ಸುರಿದುಬಿಟ್ಟಿ ?

ಸೀತ (Fading out)—ಬಾರೇ ಒಳಗೆ. ತಲೆಯೆಲ್ಲ ಹರಟಬೇಡ.

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಸದ್ಯ! ಈಗ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನೂ ನೀನೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡಬಹುದು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನನ್ನ ಯಾಕೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೀಗೆ ಗೋಳುಹುಯ್ದುಕೊಳ್ತೀ, ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯೂ ಬಿಡದೆ? ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನೀನು ಯಾರು? ನಿನಗೂ ನನಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಧ್ವನಿ (Filter)—(ನಗುತ್ತ) ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಶ್ನೇನೇ ಕೇಳದೆಯಲ್ಲ! ನಾನು ಯಾರೇ? ನಾನು ಮಾನ— ಅದೇ.....ನೀನು! ನನ್ನ, ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವೆ? ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಅವನ ನೆರಳಿಗೂ ಇರುತ್ತಲ್ಲ—ಆ ಸಂಬಂಧವೇ ನಮ್ಮದೂವೆ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಮಾನ ಸತ್ತು ಮೂವತ್ತು ವರುಷವಾಯ್ತು. ಈಗ ಇರೋದು ಲಲಿತ.

ಧ್ವನಿ (Filter)— ಮಾನ ಸತ್ತಳು ಅಂತ ನೀನು ಅಂದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಅಷ್ಟೆ! ನೀನೇ ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ಅವಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನ..... ಹೋಗಲಿ, ಅದಲ್ಲ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕು ಅಂತಿದ್ದಿದ್ದು.....

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ನೀನೂ ಕೇಳೂ ಪ್ರಶ್ನೆ: ನೀನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅಂತ ತಾನೆ? ನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಹೇಳ್ತೀನೆ ಕೇಳು: ತಪ್ಪಲ್ಲ, ತಪ್ಪಲ್ಲ, ತಪ್ಪಲ್ಲ!

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಅಲ್ಲವೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ (ಖಂಡಿತವಾಗಿ)—ಅಲ್ಲ!

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಸೀತೇನ ಧಾರೆ ಎರದುಕೊಟ್ಟಾಗ ನಿನ್ನೆದೆ ಥರಥರ ಅಂತ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಇರಬಹುದು. ಆದಕ್ಕೆ.....?

ಧ್ವನಿ (Filter)—ತಪ್ಪಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡೋಳಿಗೆ ಯಾಕೆ ಅಷ್ಟು ಹೆದರಿಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇತ್ತು ಅಂತ? ಅದೂ ಹೋಗಲಿ. ಅವಳ ಗಂಡ ಕಾಗದ ಬರೀದಿದ್ದನ್ನ ನೆನಸಿಕೊಂಡಾಗೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮೈ ಜುಂ ಅನ್ನುತ್ತಲ್ಲವೆ? ಬಾಣಂತನವಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮಾವನ ಮನೆಯವರು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳೊದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಲ್ಲವೆ ನಿನ್ನ ಯೋಚನೆ? .....ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಲ್ಲ! ಆದರೂ ಇಷ್ಟು ಹೆದರಿಕೆ!

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಹೆದರಿಕೆ ನನಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೋಸ್ಕರ. ಅವಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ!

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಯಾಕೆ ನಿನ್ನ ನೀನೇ ಹೀಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿಕೋತಿ?

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಮೋಸವೇನು ಬಂತು ಇದರಲ್ಲಿ?

ಧ್ವನಿ (Filter)—ಹಾಗಾದರೆ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನು.

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಇಲ್ಲ!

ಧ್ವನಿ (Filter—ಅಣಕುದನಿಯಲ್ಲಿ)—ಓ.....! ಮನೇಲಿ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಲ್ಲವೆ? ದಿನಾ ಒಪ್ಪತ್ತು ಮ್ಹಾತ್ರ ಊಟ ತಾನೆ? ಸಂಜೆ ಹರಿಕಥೆಗೆ ಬೇರೆ ಹೋಗ್ತೀ! ಇದೂ ಅವಳಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಏನೊ!

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ —ನನ್ನ ವಿಷಯ ನನಗಿಂತ ನಿನಗೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಈಗ ನೀನೇ ಹೇಳು : ನಾನೇನುಮಾಡಲಿ ?

ಫ್ಲಸ್ಬಿ (Filter—ನಗುತ್ತ)—ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಂದರೆ ನೀನೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗು ಅಂದಹಾಗೆ ಚೆನ್ನಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.....

ಸೀತ (Fading in)—ತೊಗೊಳ್ಳಮ್ಮ ಪಾನಕ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅವರೆಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ, ಸೀತ ?

ಸೀತ —ಕುಡಿಯಮ್ಮ ಪಾನಕ.

Sound—ಪಾನಕವನ್ನು ಕುಡಿದು ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಇಟ್ಟ ಸದ್ದು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಸೀತ, ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಕಾಗದ ಬರೀಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ ?

ಸೀತ —ಇಲ್ಲಮ್ಮ.....ಇವತ್ತು ನಾಳೇಲಿ ಅವರೇ.....

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಇನ್ನವರು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನು.

ಸೀತ — ಇದೇನಮ್ಮ ಮಾತು! ಯಾರಮ್ಮ ಹಾಗಂದೋರು ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ತಾಯಿ. ಏನು ಮಾಡಕ್ಕಾಗುತ್ತಮ್ಮ; ಹಣೇಲಿ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು ಕಣಮ್ಮ.....:ಮಗು ಎಲ್ಲೆ ? ಅನ್ನ ಹಾಕಿದೆಯ ?

ಸೀತ —ತಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ನಿನಗೆ ಪಾನಕ ಕೊಡೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಹೋಗಮ್ಮ, ಬಡಿಸು ಹೋಗು. ನಾನೂ ಹಾಗೇ ಮಲಕ್ಕೋತೀನಿ.

ಸೀತ —ಹಾಸಿಗೆ ಕೊಡವಿ ಹಾಸಿಕೊಡಲೆ ?

Sound—ಒಳಗಿನಿಂದ ಮಗುವಿನ ಕೂಗು : ' ಅಮ್ಮ! '

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಏನೂ ಬೇಡ. ನೀನು ಹೋಗಮ್ಮ.

(ಅರಗಳಿಗೆಯ ಮೌನ.....)

Sound—ನೀರು ದಡಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಸದ್ದು ಆರಂಭವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವದರಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಸದ್ದು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಯಾರು ?

ಹೆಣ್ಣು ಧ್ವನಿ—(ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ) ಒಬ್ಬರೇ ಇದೀರ, ಲಲಿತಮ್ಮ ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಯಾರು ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನೆ ? ಬನ್ನಿ, ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ.....ಇನ್ನೂ ಯಾರೋ ಇರೂಹಾಗಿದೆ !

ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ (Fading in)—ಲಕ್ಷಂ ದೇವಮ್ಮ, ನಾಗಮ್ಮ, ಶಾರದಮ್ಮ—ಎಲ್ಲ ಹೀಗೇ ಬಂದೆವು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಸಂತೋಷ, ಅಮ್ಮ, ಸಂತೋಷ. ಕೂತುಕೋಬಾರದೆ? ಏನು ಬಂದಿದ್ದು ? ಹರಿಕಥೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೇಗೇ ಹೋದ್ಹಾಗಿಲ್ಲ!

ನಾಗಮ್ಮ —ಇಲ್ಲ. ಸರಸ್ವತಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕಿದ್ರು. ಅತ್ಲಾಗೆ ಹರಿಕಥೇ ಜತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಯೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ ಅಂತಂದು ಕೊಂಡು ಬಂದೆವು.

Sound—ಹೆಂಗಸರು ಕಿಲಕಿಲ ನಕ್ಕ ಸದ್ದು.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಂತರಲ್ಲ ಶಾರದಮ್ಮ ? ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ.

ಶಾರದಮ್ಮ—(ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ) ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಲಲಿತಮ್ಮ. ನಾವು ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗೀ ಬಂದೂ ಮಾಡೋದು.

ನಾಗಮ್ಮ —ಇದೇನಿದು ನಾಗಮ್ಮ, ಅವರನ್ನ ಲಲಿತಮ್ಮ ಅಂತ ಕರೀತೀರಿ? ವಿಾನಾಕ್ಷಿ ಅಂತಲ್ಲವೆ ಅವರ ಹೆಸರು.

Sound—ಅಲೆ ಅಲೆಯಾಗಿ ಹರಡಿದ ಅವರ ನಗು ಕಡೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗಂಡು ಧ್ವನಿ (ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ)—ರಾಯರಿದಾರೇನಮ್ಮ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಬನ್ನಿ ಒಳಗೆ. ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಬಂದುಬಿಡ್ತಾರೆ ಈವಾಗ.

ಗಂಡಸು (Fading in)—ಹೇಳಿಬಿಡಮ್ಮ ಅವರಿಗೆ—ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಅಂತಸ್ನಿಸಿ ಕೊಂಡೋರಿಗೆ—ನಾಳೇನೇ ಮನೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕಂತೆ ಅಂತ. ನಿಮ್ಮಂತಹವರಿಗೆ ಮನೇನ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಜನದ ಮಧ್ಯೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ. (Fade out)

ಗಂಡು ಧ್ವನಿ (ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ)—ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರೆ!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಯಾರು? ಬನ್ನಿ!

ಗಂಡಸು (Fading in)—ಇಲ್ಲವೇನಮ್ಮ ಮನೇಲಿ?

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.....(ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ) ಸೀತ, ಸೀತ, ನೋಡೇ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ—ನಿನ್ನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುಕ್ಕೆ!

ಗಂಡಸು —ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನಾನು ಬಂದದ್ದು ಅದಕ್ಕಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತನ್ನೂದನ್ನ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಆಗಲೆ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅಯ್ಯೋ, ಅಯ್ಯೋ! ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ, ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಗಂಡಸು —ಹಾದರಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಡುಗೀನ ಮನೇ ಸೊಸೆ ಅಂತ ಮುದ್ದಿಸೋ ಕಾಗುತ್ತೆಯೆ? ಚೆನ್ನಾಯ್ತು!.....ಬನ್ನಿ ಮದುವೆಗೆ, ಮರೀ ಬೇಡಿ! (Fade out)

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಲಲಿತಮ್ಮ (ಅಳುತ್ತ)—ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ, ಅಪ್ಪ? ನನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ನನ್ನ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಏನೂ ಅರಿಯದ ಅವಳನ್ನ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡ್ತಾರೆಯ?

ಫ್ಯನಿ (Filter)—ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತೀ? ನಿನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಿನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನೋಡು ಇವರೇ ನಿನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡೋರು.

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಯಾರಪ್ಪ ನೀವು?

ಗಂಡಸಿನ ಫ್ಯನಿ (Filter)—ನಾನೇ, ನಾನು ಯಮ. ಸತ್ತಮೇಲೆ ನೀನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರೋದು. ನಿನ್ನ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಕುದಿಯೋ ಎಣ್ಣೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸೋನು ನಾನೆ! ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ?

ಲಲಿತಮ್ಮ—ನಿತ್ಯ ದೇವರಪೂಜೆ ಮಾಡ್ತೇನೆ. ಉಪವಾಸ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ದೇವರಿಗೆ ಕರುಣೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ?

ಯಮ (Filter)—ಸಾಕೇ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ನೀನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ? ಹೋಗಲಿ. ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರು ಈಗಲೇ: ನೀನಗೇನು ಶಿಕ್ಷೆ ಆಂತ.

Sound—ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ ಸದ್ದು.

ಬಂದ ಇಬ್ಬರು—ಏನಪ್ಪಣೆ, ಮಹಾಪ್ರಭೋ!

ಯಮ—ಇವಳ ಕೈ, ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಬಾಣಲೆಗೆ ಹಾಕಿ.....ಏನು ನೋಡ್ತಿದೀರ—ಹೂಂ!

ಸದ್ದು—(ದೇಹ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡತೊಡಗಿದ ಸದ್ದು)

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಅಯ್ಯೋ....ಬಿಡಿರೋ ನನ್ನ....ಬಿಡಿರೋ....ಬಿಡಿಸಬಾರೆ ಸೀತ.... ಬಿಡಿಸ ಬಾರೋ ಚಂದ್ರು....

ಸೂಚನೆ—(ಲಲಿತಮ್ಮನ ಕಿರುಚುವಿಕೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ—ಆವಳೇ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಬಿಟ್ಟು—ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು)

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸೀತ (Fading in)—ಅಮ್ಮ, ಅಮ್ಮ!

ಸದ್ದು—(ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ ಸದ್ದು. ಮಳೆ....ಗುಡುಗು)

ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (Fading in)—ನೋಡಿ, ಡಾಕ್ಟರ್.....ಯಾಕಮ್ಮ. ಸೀತ....ಏನಾಯ್ತಮ್ಮ....?

ಡಾಕ್ಟರ್ —ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ....ಹಾಗೇ....ಮೆತ್ತಗೆ....

ಸದ್ದು—(ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ ಸದ್ದು)

ಗಂಡಸು (ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತ)—ಏನು ಸೀತ ಇದು? ಹುಷಾರಾಗಿಲ್ಲವೆ?

ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ—ನೋಡೇ ಲಲಿತ....ಲಲಿತ! ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಬಂದಿದಾನೆ.

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಅಪ್ಪಾ, ಅಂತೂ ಬಂದೆಯ! ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಕಣಪ್ಪ ಸೀತನ್ನ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗು....

ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ—ಅವನು ಬಂದಿರೋದೂ ಅದಕ್ಕೇ ಕಣೆ....!

ಲಲಿತಮ್ಮ —ಬೇರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೋ ಬೇಡಪ್ಪ....ಮಾಡಿಕೋತೀಯ....? ಅಯ್ಯೋ....

ಸೀತ —ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೀಬಾರದಾಗಿತ್ತೇ ನೀವು? (ಅಳು)

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ—ಇವತ್ತು, ನಾಳೆ ಅಂದುಕೊಂಡು ಬರೀಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನಾನೇ ಬಂದೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ....?

ಡಾಕ್ಟರ್ —ಅವರೆದುರಿಗೆ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಯೂ ಬೇಡಿ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ .....ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ, ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ತರಿಸಿ .....ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಈಗಲೇ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ.....

ಚಂದ್ರು —ಆಗಲಿ, ಡಾಕ್ಟರೆ. ನೀವೇ ಇಲ್ಲೇ ಇರ್ತೀರಲ್ಲ?

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ—ನೀವಿಲ್ಲೇ ಇರಿ, ಮಾವಯ್ಯ. ನಾನು ತರ್ತೇನೆ. (Fade out)

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಚಂದ್ರು (ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ)—ಮೆಂಟಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲಿಗೆ ಕಣಪ್ಪ!

Sound—ಗುಡುಗಿನ ಅಬ್ಬರ.

ಲಲಿತಮ್ಮ—ಕರೀರೆ ಅವನ್ನ. ಹಾಗೇ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನಲ್ಲೇ, ಸೀತ, ನಿನ್ನಿಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು! (ಅಳುತ್ತ) ಅಯ್ಯೋ.....ಅಯ್ಯೋ.....

Sound—ಅವಳ ಅಳು ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾದ ನಗುವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಲೊಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೆ.....

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟಿತು

ಹಾಡು :

ಕೊಳವಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಮೌನದಾಳದ ಕನಸು
ನುಡಿಯ ದೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಗರೆಯಿತು.
ಗಂಡಿನೆದೆ ತುಡಿತಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಣಿನ ಸನ್ನೆ
ಹೂವೋಲವ ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಬಳಿ ಕರೆಯಿತು.
ಕನಸು ಮಿಲುಗಾಡಿರಲು ಕೊಳ ಬೆಳೆದು ಕಡಲಾಯ್ತು
ಗಾಳಿಯುಂಗುರ ನೆರಳು ಅಲೆಯಾಯಿತು.
ಲಾಸ್ಯ ತಾಂಡವ ಮೈಗೆ ಮೈ ಬೆಸೆದು ಕುಣಿದಿರಲು
ನೀರ್ಗತ್ತಲಾಳಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು ಶುಕ್ರ.
ಕಡಲೆದ್ದು ಆಕಾಶದುದ್ದಕ್ಕೆ ನೆಗೆದಿರಲು
ತಳದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿತ್ತು ಬಯಕೆ ಚಕ್ರ.
ಕಪ್ಪು ಕಡೆಯಲು ಬೆಳಕು, ಮೌನವೊಡೆಯಲು ಮಾತು
ಕಿಡಿನುಡಿಯ ಕುಣಿಸಿತ್ತು ನಾಟ್ಯಛಂದ
ಮಗುವಿನಳು ಕವಿತೆಯೊಳು ಹೆಣ್ಣಡಲ ಹೊಂಗನಸು
ಸೃಷ್ಟಿಗೀತದ ತೊದಲು—ಮೊದಲ ಸ್ಪಂದ

[ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬರುವ ಮಗುವಿನಳು ಈಗ ಜೋರಾಗುತ್ತಿದೆ.]

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗಂಡಸು —ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತು. ಅತ್ತಿತು.
ಮಗುವಿನ ಆ ಮೊದಲಳು ಒಂದು ಕವನ.
ಆ ಮಗು ? ಆದೂ ಒಂದು ಕವನ.
ಸುತ್ತ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಿ ಬೆಳಕು ಮಗುವಿನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ
ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿತು. ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ
ನಕ್ಕಿತು.

[ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರು ನಕ್ಕ ಸದ್ದು]

ನೂರು ಅಂಕಗಳ ನಾಟಕದ ಮಂಗಳ ಶ್ಲೋಕ ಆ ಮಗು
ನೂರು ಅಂಕಗಳ ನಾಟಕದ ನಾಂದಿ ಆ ಮಗು.
ಒಂದು ಗಂಡು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು, ಎರಡು ಬಯಕೆಗಳು.
ಒಂದು ಧನ ಇನ್ನೊಂದು ಋಣ
ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬೆರೆತು ಬಿಲ್ಲಾಯಿತು.
ಸ್ವರ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಬೆರೆತು ಹಾಡಾಯಿತು.
ಬಯಕೆ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಕುರುಡು ಬಯಕೆಗೆ
ಕಣ್ಣು ಬಂತು.

ಎರಡನೆ ಗಂಡಸು—ಈಗ ನನಗರ್ಥವಾಯಿತು.

ಹೆಂಗಸು —ಏನರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ? ಕವನ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತೆ ಅಂತಲೇ ?

ಗಂಡಸು —ಹೇಗೇನು ? ಪ್ರತಿಭೆ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಕಾವ್ಯ
ಸರಸ್ವತೀ ಸ್ವಾದು ತದರ್ಥವಸ್ತು ನಿಷ್ಯನ್ದಮಾನಾ ಮಹತಾಂ
ಕವೀನಾಂ
ಆಲೋಕಸಾಮಾನ್ಯಮಭಿವ್ಯನಕ್ತಿ ಪರಿಸ್ಫುರನ್ತಂ ಪ್ರತಿಭಾ
ವಿಶೇಷಂ.

ಎರಡನೆ ಗಂಡಸು—ಭಾವ ಹೊಳೆದ ತಕ್ಷಣ ಬರೆಯೂದು ಒಂದು ತರಹ.
ಮಿಂಚಿದ್ದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನೊಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಅದು ಮೈ ತುಂಬಿಕೊಂಡು
ಹೊರಬರೋಹಾಗೆ ಮಾಡೋದು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕವಿ —ದೂರ ಬಲು ದೂರದಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದು ಈ ಬಯಕೆ ಹೊಳೆಗಳು ಕೂಡಿದ
ಸಂಗಮಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಗುವಿನ ಕನಸು ದೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಗರೆಯಿತು.
ಎರಡು ಕನಸುಗಳ ಪರಸ್ಪರಾನ್ವೇಷಣೆ ನಡೆದಿತ್ತು.
ನಾನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ ಗೆಳೆಯ ಎದುರಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ.
ಕೊಳದ ನೀರಿಗೆ ಮಗ್ಗುಲ ಗಿಡದ ಹೂವೊಂದು ಹಗುರಾಗಿ ಬಿತ್ತು.
ಕಣ್ಣು ಕಾಣದಷ್ಟು ತೆಳುವಾದ ಅಲೆಯೊಂದು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿತು.
ಕೊಳ ಬೆಳೆದು ಕಡಲಾಯ್ತು.

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—ನೀವು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಮೈ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊರಬರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡೂದು ಅಂತ. Gestation ಅಂದರೆ ಅದೇ ತಾನೇ?

ಹೆಂಗಸು —ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿದ್ದನ್ನು ಮೈ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳೋಹಾಗೆ ಮಾಡೋದು ಯಾವುದು?

ಎರಡನೆ ಗಂಡಸು—ಅವನ ನೆನ್ನೆನೆನ್ನೆಗಳ ಅನುಭವ, ಓದು, ಸ್ಮೃತಿ. ಅವನ ಕಾವ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಗರ್ಭದಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಆಗತ್ಯ.

ಹೆಂಗಸು —ಕನಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕವಿ ಓಡಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಾನೆ ಅಂತ ನೀವನ್ನೋದನ್ನ ಕೇಳಿ ನನಗೇಕೋ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ತಿನ್ನದೇ ಜೋಬಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಡಾಡೋ ಹುಡುಗನ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುತ್ತೆ. ತಕ್ಷಣ ತಿನ್ನಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಆಸೆ ಇರುಲ್ಲವೇ ಅವನಿಗೆ?

ಗಂಡಸು —ಅಮೂರ್ತವಾದೊಂದು ಭಾವ ಒಂದು ಸುಂದರ ಕನಸು ಅದನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನು ಆನಂದಪಡ್ತಾನೆ. ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಸ್ತು. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾತಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಅಪ್ರಿಯ.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹೆಂಗಸು —ಏಕೆ ? ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟು ಸಿಹಿಯಾಗಿರುಲ್ಲವೇ ?

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟು. ಭಾವದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡದೇ ಹೋಗಬಹುದು ಅಂತ ಕವಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ.

ಎರಡನೆ ಗಂಡಸು—ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಅನುಭವ ವಾದ ಸಿಹಿ ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟಲ್ಲಿ ಕಾಣದೇ ಹೋಗಬಹುದು ಅನ್ನೋ ಹೆದರಿಕೆ.

ಕವಿ —ಒಂದು ಗಂಡು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು
ನಾಲ್ಕು ಕನಸುಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಆ ಎರಡು.
$4 \times 2 = 8$ $8 \times 2 = 16$
ಕೋಟಿಕನಸುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪ ಆ ಮಗು.
ಆ ಕೋಟಿಕನಸುಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನಸು. ಒಂದು ಬಯಕೆ
ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆದು ಬಾಧೆಯಾದ ಬಯಕೆ
ಕಪ್ಪು ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ, ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ, ಭಾವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ
ತುಡಿದುದರ ಕತೆ ಆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿದೆ.
ಆ ಮಗುವಿನಳು ಒಂದು ಕವಿತೆ. ಅದರಲ್ಲಿದೆ ಸೃಷ್ಟಿಗೀತದ ಮೊದಲು, ತೊದಲು.....

Bridge Music.

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗ ರೈಲಿನ ಛಂಮೋಬದ್ಧವಾದ ಓಟ]

ಕವಿ —ನನ್ನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇರವ ಮೊದಲಿದೆ—ಮೊದಲ ತೊದಲಿದೆ.

[ರೈಲಿನ ಗತಿ ತೀವ್ರವಾದಂತೆ ಕವಿಯ ಮಾತೂ ಬೇಗ ಬೇಗ ಅದರ ಛಂದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ]

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕವಿ —ಕವನ ತೆಳುವಾಗಿ ಸುಳಿದಿದ್ದು ಆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ರೈಲಿನ ಛಂದದಲ್ಲಿ.

ಗಂಡಸು —ಮೇಜ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಯಲ್ಲು ಸಿಗರೇಟಿನ ಹೊಗೆಯ ಬಗೆ
ಕಾಫಿ ಲೋಟ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು ನಗೆ
ಅಂದು—
ಆಗ ಬಂದು ಫಕ್ಕನೆ
ಎದುರು ನಿಂತು ಒಂದೆ ಗಳಿಗೆ
ಮನೆ ಮಾಡಿದೆ ಹೃದಯದೊಳಗೆ
ರೇತಸ್ಸಿನ ಅಣು ಪಡೆಯಿತು ಅಂಡಾಶಯದಾಶ್ರಯ.

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—

A million million Spernatozoa
All of them alive
Out of their cataclysm but one poor Noah
Dare hope to survive.

ಕವಿ —ಸಾವಿರ ನಿಮಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೂವಾಗಿ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು.
ಕೊಳ ಬೆಳೆದು ಕಡಲಾಯಿತು. ನೀರು ಬಾನೆತ್ತರಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯಿತು.

ಗಂಡಸು —ವಸುಂಧರೆಗೆ ತನುವು ಭಾರ. ಹೊಸ ಜೀವದ ಸ್ಪಂದನ
ಲತೆಗೆ ಹೊತ್ತ ಕುಸುಮ ಭಾರ
ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ಪರಿಮಳದ ಭಾರ
ಆಷಾಡದ ಕರಿಮೋಡಕೆ ಹೊತ್ತ ನಿಂತ ನೀರು ಭಾರ
ಬಸುರಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಲೆಯ ತುಂಬ ಸುರಿಯದೊಂದು ಸುಧಾಪೂರ
ಹೃದಯ ಗರ್ಭದಾಳದಲ್ಲಿ ಭಾವಾಂಡದ ವಿಕಸನ.

ಕವಿ —ಕವನವನ್ನು ಬರೆಯಲೇ ಬೇಕು
ಮನಸ್ಸು ನಿರಾಳವಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು....

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬೇಡ....ಬೇಡ....ಬರೆಯುವುದು ಬೇಡ
ಮುಗಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆಗಾಗಿ ಕೈ ಚಾಚುವುದು ಬೇಡ. ನಾಚುವುದು ಬೇಡ

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—

Between the conception and the creation
• falls the shadow
ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ....
Yet should these honer in their restless heads
One thought one grace one wonder at the best
Which into words no virtue can digest.
ಆದೇ ಕವಿಯ ಹೆದರಿಕೆ.

ಕವಿ —ಆದರೂ ಬರೆಯಬೇಕು
ನೂರು ನೆನಪುಗಳ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬರೆಯ ಬೇಕು
ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
ಒಂದು ಕವನದ ಹಿಂದೆ ನೂರು ನೆನಪುಗಳು. ಒಂದೊಂದು ನೆನಪಿನ ಹಿಂದೂ ನೂರು ನೆನಪುಗಳು
ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ನೆನಪುಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ದೂರವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು
ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಕವನಗಳ ಮೊದಲು ಇಂಥದೇ ಒತ್ತಾಯ.
ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕವನದ ಹಿಂದೆ ಎಂಥ ಒತ್ತಾಯ ?
ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗುಟ್ಟು
ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೊದಲು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನನ್ನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇರವ ಮೊದಲಿದೆ–ಮೊದಲ ತೊದಲಿದೆ.
ಇದೆಯೆ ?
ಒಮ್ಮೆಗೆ ಭಾಸವಾದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆದಿಕಾವ್ಯ.
ರೈಲಿನ ಛಂದದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಪಂದ–
ಇದೆಯೆ ?
ಬರೆಯಬೇಕು. ಬರೆಯುವಾಗ ಅರಿಯಬೇಕು.

ಹೆಂಗಸು —ಕವಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರು ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕವನವಾಗುತ್ತೆ ಅಂದಿರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದದ್ದು ಹೊರಬರೋದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆ ?

ಗಂಡಸು —ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ನೀನೇ ಹೇಳು. ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಜಡವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರೋ ಸ್ಮೃತಿಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಬಂದಾಗ ಕವನ ಬರುತ್ತೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಜೀವ ಕೊಡೋದು ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆದ ಭಾವ.

ಹೆಂಗಸು —ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಟ್ಟ ಕವಿಸೃಷ್ಟಿಗಿಲ್ಲ ಹಾಗಾದರೆ !

ಗಂಡಸು —ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲಾರ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಹೊಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ?

ಮೊದಲನೆ ಗಂಡಸು—ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಕಾದು ಕೂತಿತ್ತು ಅನ್ನುಲ್ಲವೇ ?
ಕಾವ್ಯಸ್ಯಾತ್ಮಾ ಸ ಏವಾರ್ಥಸ್ತಥಾ ಚಾದಿಕವೇಃ ಪುರಾ
ಕ್ರೌಂಚದ್ವಂದ್ವ ವಿಯೋಗೋತ್ಥಃ ಶೋಕಃ ಶ್ಲೋಕತ್ವಮಾಗತಃ

ಹೆಂಗಸು —ಕವಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ಈಗ ಕವನ ಬರೀಬೇಕು ಅಂತ ?

ಗಂಡಸು —ಹೇಗೋ ಅಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಏನೋ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆ, ಒತ್ತಾಯ....

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—A dim cloud of an idea which I feel must be condensed into a shower of words.

ಹೆಂಗಸು —ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಅನ್ನಿ....

ಕವಿ —ಮೊದಲ ಕವನದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವಿತ್ತೆ, ತುಡಿತವಿತ್ತೆ ?
ಯಾವುದರ ಕಡೆಗೆ ತುಡಿತ ?
ಕಪ್ಪಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿನ ಕಡೆಗೆ
ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಭಾವದಿಂದ ಮಾತಿನ ಕಡೆಗೆ
ಜಡದಿಂದ ಜೀವದ ಕಡೆಗೆ....

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಮಡಿಲಿಗೆ ನೀರು ಸುರಿಯುವ ಸದ್ದು]

ಕವಿ —ಐದು ನದಿಗಳು ಬೆಳಸಿದ ಮಡಿಲು—ಈ ಕಡಲು. ಯಾವ ಕಡಲಿದು ?

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—It is the surging chaos of the unexpressed
It is the sea at night.

ಕವಿ —ಯಾವ ಬಾಧೆಯ ಪಡಿನುಡಿ ಈ ಘೋರ ಸಮುದ್ರ. ಪಾತಾಳ ದಾಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಯಾವ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೋಕ್ಷದಾಹ ಕಡಲ ಈ ಮೊರೆತ !
ಓ ತಾಳಲಾರೆ....ಓ ಕೇಳಲಾರೆ....

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಭೋರ್ಗರೆತ ಇನ್ನೂ ಅಗಾಧವಾಗುತ್ತದೆ]

ಮೊದಲನೆ ಗಂಡಸು—ಆಸೀದಿದಂ ತಮೋಭೂತಂ ಅಪ್ರಜ್ಞಾತಂ ಅಲಕ್ಷಣಂ
ಅಪ್ರತರ್ಕ್ಯಂ ಅವಿಜ್ಞೇಯಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಮಿವ ಸರ್ವತಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—First there was chaos, the vast immeasurable abyss
Outrageous as a sea, dark, wasteful, wild.

ಕವಿ —ಮೌನದಾಳದ ಕನಸು ದೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಗರೆದಿದೆ—ಹೊರಗೆ ಬರಲಾರದೆ,
ಒಳಗೆ ಇರಲಾರದೆ.

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಸಮುದ್ರ ಎದ್ದು ಬೀಳುತ್ತದೆ]

ಕವಿ —ಏನಿದು ಉತ್ಸಾಹ?
ಆಕಾಶ ನವಿರೆದ್ದು ಕಂಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉತ್ಸಾಹ ಏನಿದು!
ಏನಿದು ತುಡಿತ!
ಏನಿದು ಛಂದ, ಸ್ಪಂದ! [ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ....]
ಪಾರ್ವತಿಯ ಕಣ್ಣಿನ ಸನ್ನೆ ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಶಿವನನ್ನು ಎಳೆಯಿತು.
ಶಿವ ಕುಣಿದ—
ಬಾಧೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ
ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆಳೆದು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕುಣಿದ.
ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿವ ಕುಣಿದ.

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ: ರಾವಣನ ಸ್ತೋತ್ರ]

ಮೌನ.

" ಜಟಾಕಟಾಹ ಸಂಭ್ರಮ ಭ್ರಮನ್ನಿಲಿಂಪನಿರ್ಝರೀ
ವಿಲೋಲವೀಚಿವಲ್ಲರೀ ವಿರಾಜಮಾನ ಮೂರ್ಧನಿ
ಧಗದ್ಧಗದ್ಧಗಜ್ಜ್ವಲಲ್ಲಲಾಪಟ್ಟಪಾವಕೆ
ಕಿಶೋರ ಚಂದ್ರಶೇಖರೆರತಿಃಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂಮಮ
ಧರಾಧರೇಂದ್ರನಂದಿನೀವಿಲಾಸಬಂಧುಬಂಧುರಸ್ಫುರದ್ದಿಗಂತ
ಸಂತತಿ ಪ್ರಮೋದಮಾನ ಮಾನಸೆ
ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷ ಧೋರಣೀ ನಿರುದ್ಧದುರ್ಧರಾಪದಿ ಕ್ವಚಿಚ್ಚಿದಂಬರೆ
ಮನೋವಿನೋದಮೇತು ವಸ್ತುನಿ."

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕವಿ —ಏಕೆ ? ಏನಾಯಿತು ?
ಮೌನದಾಸೆ ಶಿವನಿಗೆ ಮರಳಿತೆ ?
ಕಪ್ಪು ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡಲಾರದಾಯಿತೆ ?

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ನೃತ್ಯ. ಛಂದ ಬೇರೆ ಹೆಣ್ಣು ದನಿಯ ಆಲಾಪ. ಗೆಜ್ಜೆ ಸದ್ದು]

ಕವಿ —ಶಿವನ ಜೊತೆಗೆ ಶಿವೆಯ ಕುಣಿತ.
ಕಪ್ಪು ಕಡಲೆದ್ದು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ—ಶಿವನೊಂದು ಕರೆಗಾಗಿ.
ಶುಕ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ.

ಗಂಡಸು —ಸೋಽಭಿಧ್ಯಾಯ ಶರೀರಾತ್ ಸ್ವಾತ್ಸಿ ಸೃಕ್ಷ್ಯರ್ವಿವಿಧಾಃ ಪ್ರಜಾಃ
ಅಪ ಏವ ಸಸರ್ಜಾದೌ ತಾಸು ಬೀಜಮವಾಸೃಜತ್.

ಕವಿ —ಪುರುಷ—ಪ್ರಕೃತಿ
ತಾಂಡವ—ಲಾಸ್ಯ
ಪ್ರಲಯ—ಸೃಷ್ಟಿ
ಬೇಡ—ಬೇಕು
ದ್ವಂದ್ವ ಸಮನ್ವಯವಾಯಿತು—ಅಂದು
ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಕುಣಿದಾಗ. ಆ ಛಂದದಲ್ಲಿ
ಎಂದೇ ಬೆಳಕು. ಬೆಳಕಿನ ಛಂದ

ಮೂರನೆ ಗಂಡಸು—Earth the beautiful rose up
Broad bosomed she that is the steadfast
base
of all things. And fair earth first bore
To cover her on all sides and to be
A home for ever for the blessed Gods.

ಕವಿ —ಮೊದಲ ಸ್ಪಂದದ ಛಂದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಅಂಟಿತ್ತು

[ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ: ಆಲೆ ದಡಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಡುಗಿನ ಉರುಳು ಮಳೆ ಬಾರಿಸುವ ತಬಲ....]

ಗಂಡಿನ ಕೂಗು. ಹೆಣ್ಣಿನ್ನುಯ್ಯಲೆ ಉತ್ತರ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕವಿ —ನನ್ನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇರವ ಮೊದಲಿದೆ—ಮೊದಲ ತೊದಲಿದೆ

[ರೈಲಿನೋಟ]

ಎಂಥ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸ. ಹೇಗೆ ಬಂತು ಇದು?

" ಭೃಂಗದ ಬೆನ್ನೇರಿ ಬಂತು ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸಾ
ಮಸೆದ ಗಾಳಿ ಪಕ್ಕ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಸಹಜಪ್ರಾಸಾ
ಮಿಂಚಿ ಮಾಯವಾಗುತಿತ್ತು ಒಂದು ಮಂದಹಾಸಾ
ಭೃಂಗದ ಬೆನ್ನೇರಿ ಬಂತು...."

ಕವಿ —ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.
ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು
ಕವಿತೆ ಹುಟ್ಟಬೇಕು!

" ಗಾಳಿ ಕಿರಿ ಸುಳಿ ಹುಟ್ಟಿತು
ತಾನೆ ತುಸ ಕಣ್ಬಿಟ್ಟಿತು
ಮೆಲ್ಲನೆದೆಯನು ತಟ್ಟಿತು
ಆದುವೆ ಆಗಸ ಮುಟ್ಟಿತು
ಕಣ್ಣು ಬಣ್ಣವನಿಟ್ಟಿತು
ಉಸಿರು ನಡಿಗೆಯ ಕೊಟ್ಟಿತು
ನೆವಕೆ ನುಡಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿತು
ಕವನ—ವೇಷವ ತೊಟ್ಟಿತು! "

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಡಾ॥ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ

"ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ"ವನ್ನು ಕುರಿತು:

ವಿಮರ್ಶೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ (Norm) ಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ವಿಮರ್ಶಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಲೆ ಭಾರ ವಾಗದಂತೆ, ಅವತರಣಿಕೆಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ನಿವೇದಿಸಿ ಸ್ವಂತ ಸಮತೋಲ (Balanced) ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೌಮ್ಯವಾಗಿ ಆದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸಾರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಡಾ॥ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಈ ಗ್ರಂಥ ಅಂಥದಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶ ಸಂಬಂಧಿ ವಾಙ್ಮಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಕಾಣಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ. . . .

—ಡಾ॥ ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ

೧೧-೧೨-೬೩.

"'ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ' ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕೆಲವು ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿ ಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ಸಾಹಿಗಳೂ, ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳೂ, ಸ್ವತಃ ಕವಿಗಳೂ ಆದ ಲೇಖಕರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೃತಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡದ್ದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. . . . ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸು, ವಿಪುಲವಾದ ವ್ಯಾಸಂಗ ದಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯು ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ."

—ಪ್ರೊ॥ ಸ. ಸ. ಮಾಳವಾಡ

"ಕನ್ನಡ ನುಡಿ" (ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಂಚಿಕೆ)

ಬೆಲೆ : 2 ರೂ.

ಕ್ಯಾಲಿಕೊ 3 ರೂ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Singer